

KRITISKE DISKUSSIONER

Af økonom, cand. Scient. Adm. Henrik Herløv Lund

ikke partiorganiseret medlem af centrum - venstre

www.henrikherloevlund.dk

herloevlund@mail.dk

- Notat -

S+ SF FORTSÆTTER OPGIVELSE AF MÆRKESAGER – MED RISIKO FOR YDERLIGERE VÆLGERMÆSSIG NEDTUR!

Intro:

S + SF synes på vej mod i endnu højere grad at opgive den politik, de gik til valg på: På vej fra vækstpolitik til sparepolitik, fra velfærdsforbedring til velfærdsbesparelser, fra mere retfærdig skattefordeling til topskattelettelser, fra mere menneskelig beskæftigelsespolitik til økonomisk pisk. S+SF har allerede mistet opbakning i smerteligt omfang pga. deres opgivelse af mærkesager. Med den fortsatte højredrejning risikerer S + SF imidlertid at save den gren over, de sidder på – til skade for arbejderbevægelsen og velfærdsstaten.

1. S + SF'S NEDTUR BIDER SIG FAST.

En aktuel meningsundersøgelse fra Greens rummer dårligt nyt: S + SF s vælgermæssige nedtur bider sig fast og fortsætter.

Socialdemokraterne viser ingen tegn på at forbedring efter, at de efter valget gik fra omkring 24 % i tilslutning til omkring 21,5 – en tilbagegang på op mod 3,5 % svarende til tab af 6 mandater.

Og endnu værre ser det desværre ud for SF. Partiet gik som bekendt markant tilbage ved valget, hvor man mistede 7 mandater og måtte nøjes med en tilslutning på 9,2 % = 16 mandater.

Men SF har siden måttet konstatere en endnu større tilbagegang og er i dag nede på en tilslutning på 6,8 % svarende til et tab af yderligere 4 mandater.

SF er i dag på størrelse med Enhedslisten, der fastholder valgresultatet på 12 mandater.

Tabel: Green meningsmåling.¹

	Folketingsvalg 15.9. 2011		Greens Meningsmåling					
	Mand.	Pct.	2.-4.1.2012		30.1.-1.2. 2012		Usikker- hed	
			Mand.	Pct.	Mand.	Pct.		
A Socialdemokraterne	44	24,8	38	21,6	38	21,7	2,4	
B Radikale	17	9,5	16	8,9	18	10,4	1,8	
C Konservative	8	4,9	6	3,7	7	4,2	1,2	
F Soc. Folkeparti	16	9,2	13	7,4	12	6,8	1,5	
I Liberal Alliance	9	5,0	6	3,5	9	5,1	1,3	
K Kristendemokraterne	-	0,8	-	0,5	-	0,4	0,4	
O Dansk Folkeparti	22	12,3	19	10,8	22	12,2	1,9	
V Venstre	47	26,7	64	36,4	57	32,2	2,7	
Ø Enhedslisten	12	6,7	13	7,1	12	6,7	1,5	
Andre partier	-	0,1	-	0,1	-	0,3	0,3	
Nordatlantiske	4	-	4	-	4	-	-	

“Hvad ville du stemme, hvis der var folketingsvalg i morgen?”

Undersøgelsen er foretaget fra 30.1.-1.2.2012 og bygger på telefonisk svar fra 1126 personer (svarprocent 33,8), udvalgt tilfældigt blandt personer på 18 år og derover. 11,3 pct. af vælgerne ved ikke, hvilket parti de vil stemme på. Resultaterne kan gives med Greens Analyseinstitut og dagbladet Børsen som kilde.

Vælger-	V, C, O, I, K	95	
tilslutning	A, B, F, Ø	80	

Dette er på ingen måde godt nyt, for spejlbilledet heraf er naturligvis, at den borgerlige opposition fortsætter med at stå stærkt, navnlig Løkke og Venstre med en fremgang på + 5,5 % = 10 mandater.

2. OPGIVELSE AF MÆRKESAGER – OG HØJREDREJNING – KOSTER.

Det er bemærkelsesværdigt, at denne tilbagegang fortsætter EFTER at S, R, SF – regeringen har fået gennemført sig første finanslov og dermed har fået politik gennemført.

Det er nærliggende at koble den første store tilbagegang for S + SF umiddelbart efter indgåelsen af regeringsgrundlaget og regeringsdannelsen med De Radikale med den skuffelse, som regeringsgrundlaget beredte de to partiers vælgere.

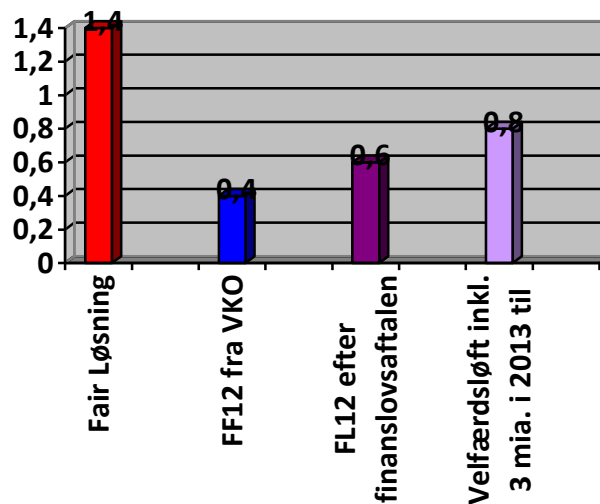
Efter at være gået til valg på en markant forøgelse af vækst, beskæftigelse, velfærd og skatter havde S + SF med regeringsgrundlaget opgivet en lang række af mærkesagerne fra ”Fair Løsning”:

- Skatteforhøjelserne på 25 mia. netto var reduceret til 5-7 mia. kr
- Beskæftigelsesløftet på i Fair Løsning omkring 50- 60.000 personer var mere end halveret
- Midlerne til vækstpolitikken var skrumpet fra 40 mia. kr til under det halve.

¹) Kilde: Børsen 03.02.12

- Velfærdsløftet på 20 mia. kr. i ”Fair Løsning” var reduceret til 8-9 mia.kr dvs. langt lavere realvækst i offentligt forbrug.

Figur: Årlig gns. realvækst i offentligt forbrug i ”Fair Løsning 2020”, i VK s finanslovsforslag 2012 og i S, R, SF s finanslov for 2012– pct. (faste priser)²

I stedet indebar regeringsgrundlaget på længere sigt fortsættelse af VK – regeringens borgerlige økonomiske politik med fastholdelse af Genopretningsaftalen, fortsat stram økonomisk politik og dermed fortsatte velfærdsbesparelser og fortsatte udbudsøkonomiske arbejdsmarkedsreformer.³

Aftalen fra De Radikale medførte ikke alene en omfattende kritik for brud på ”valgløfter”, men fik også en række af S+SF s vælgere til at vende sig bort fra de to partier i skuffelse over opgivelse af mærkesager. Tilbagegangen for S + SF og den modsvarende fremgang for Venstre har således i nok så høj grad været udtryk for et fravalg af S + SF på grund af svigtede valgløfter. Og samtidig udtryk for, at hvis der skulle føres borgerlig økonomisk politik, anså man nok Løkke og Venstre for bedre hertil.

Det må anerkendes, at S + SF med den første finanslov gennem samarbejdet med Enhedslisten fik reddet de tilbageværende stumper af ”Fair Løsning” og trods alt fik markeret en vis ideologisk forskel til VKO gennem bl.a. ophævelse af fattigdomsydelser og skattefritagelse for sundhedsforsikringer.⁴

Men at tilbagegangen for S + SF har bidt sig fast alligevel viser, at de politiske resultater i finansloven for 2012 langt fra har været nok.

²) Jf. Lund, Henrik Herløv: Finanslov og finanslovsaftale 2012.

³) Jf. Lund, Henrik: S, R, SF – regeringens økonomiske politik: Modernisering eller tilbageskridt? www.henrikherloevlund.dk/artikler/SRSFRegeringsgrundlag.pdf

⁴) Jf. Lund, Henrik Herløv: Finanslov – og finanslovsaftale 2012: Mere positiv forskel til VKO, men... www.henrikherloevlund.dk/artikler/Finanslov2012Endelig-SRSF.pdf

Finansloven har ikke fjernet det overordnede billede af, at de centrale mærkesager i S + SF s politik fra før valget: Sundhedsforbedringer, skoleforbedringer, millionær og bankskat var droppet ⁵. Og altså erstattet med køb af en grundlæggende borgerlig økonomisk politik. Højredrejningen har kostet.

Og for SF s vedkommende har det navnlig været svært at se partiet leve op til sin ellers naturlige rolle som regeringens venstrekant og sociale garant. Tværtimod har partiet taget et yderligere skridt til højre med skatteminister Thor Möger Petersens udmelding om, at der i den kommende skattereform ikke var plads til lempelser for de socialt og økonomisk dårligst stillede på overførselsindkomster.

SF s yderligere tilbagegang kan på den baggrund ikke overraske.

3. SF OG S PÅ VEJ TIL YDERLIGERE OPGIVELSE AF MÆRKESAGER OG YDERLIGERE HØJREDREJNING?

På den baggrund virker det bekymrende, at S + SF i 2012 og de kommende år synes på vej til yderligere opgivelse af mærkesager og yderligere højredrejning: Fra vækstpolitik til sparepolitik, fra velfærdsforbedring til velfærdsbesparelser, fra mere retfærdig skattefordeling til topskattelettelser, fra mere menneskelig beskæftigelsespolitik til økonomisk pisk.

Vækstpolitik synes fremover stort set at blive opgivet til fordel for sparepolitik.

Med tilslutningen til EU s finanspagt og med den kommende budgetlov ⁶ har S + SF helt opgivet den vækstpolitikvækst, som op til valget først og fremmest udgjorde S + SF s alternativ til VKO.

Der vil fremover IKKE være midler til beskæftigelsesfremmende initiativer, så længe der ikke er oparbejdet et komfortabelt overskud hertil, hvilket i parentes kræver mange års forudgående besparelser.

- Velfærdsforbedringer synes fremover stort set også være opgivet. I stedet står udgiftspolitikken fremover på betydelige velfærdsbesparelser.

Der vil ikke være penge til velfærdsforbedringer i den kommende skattereform og regeringens budgetlov og stramme økonomiske politik vil højst tillade mellem 0,3 og 0,6 % årlig realvækst i det offentlige forbrug. ⁷

Det er langt mindre end den demografiske vækst i antallet af ældre kræver og betyder fortsatte krasse realbesparelser i den kommunalt leverede velfærd.

⁵) Jf. Lund, Henrik Herløv: S+SF ´s politikopgivelse i regeringsgrundlaget: Dybere årsager end De Radikale.

www.henrikherloevlund.dk/artikler/S-SFstorepolitikudsalg.pdf

⁶) S, R, SF – regeringens udspil til budgetlov lægger sig i store træk op ad VK – regerings udspil hertil. Herom. Lund, Henrik Herløv: Budgetlov truer vækst – og beskæftigelsespolitik og velfærd og selvstyre i kommunerne.

www.henrikherloevlund.dk/artikler/Budgetlov.pdf

⁷) Jf. Brandstrup, Mads: Slaget om velfærdssamfundet. Politiken 29/1 2012.

- En socialt mere retfærdig skattefordeling synes også opgivet. I stedet fredes erhvervslivet og topskatterne nedsættes.

Fair Forandrings og Fair Løsnings mål om at give pensionister og dagpengemodtagere en lempelse som kompensation for VKO s "rødvinsreform" synes med Thor Möger Petersens udmelding definitivt opgivet.

Samtidig har finansminister Bjarne Corydon fredet erhvervslivet skattemæssigt, hvilket klart må omfatte bankerne.⁸ Og i stedet for millionærskat står menuen ifølge regeringsgrundlaget nu på topskattelettelser.

- En mere menneskelig beskæftigelses- og socialpolitik synes endelig også opgivet. S + SF synes i stedet på vej mod stramninger og mere økonomisk pisk.

Fair Løsnings mål om social genopretning og en mere menneskelig beskæftigelsespolitik i stedet for meningsløs aktivering synes endelig også opgivet.

Meget tyder på, at S + SF er på vej til skærpede aktiveringskrav, kraftige forringelser fleksjob og førtidspension samt stramninger for unge 25- 30 årige kontanthjælpsmodtagere.⁹

4. YDERLIGERE OPGIVELSE AF MÆRKESAGER OG YDERLIGERE HØJREDREJNING = YDERLIGERE TAB AF OPBAKNING?

Det tegner altså mere eller mindre til en endelig og fuld opgivelse af den politik, som S og SF gik til valg på. Herefter vil alternativet til VKO bestå i nuancer – alt overvejende synes S + SF i resten af valgperioden på vej til en grundlæggende borgerlig økonomisk politik, således som der jo også var lagt op til i regeringsgrundlaget.

Denne udvikling må naturligvis ikke blot være bekymrende på grund af sit politiske indhold. S + SF synes at have fejlfortolket vælgerreaktionerne således, at der blæser en højrevind og at man må følgetrop. Men som anført må vælgervandringen fra S + SF nok så meget ses som udtryk for skuffelsen blandt S + SF s vælgere over, at man troede man havde valgt et alternativ, men i stedet for kun fik en mindre troværdig kopi af VKO.

Man må derfor også frygte, at reaktionen fra S + SF s vælgere bliver en endnu stærkere flugt, navnlig fra SF.

Samtidig synes S og SF også at være på vej væk fra alliancen med Enhedslisten. Den naturlige alliancepartner for en sådan i hovedtræk borgerlig økonomisk politik vil være på folketingets borgerlige side og navnlig hos Løkke og Venstre.

⁸) Jf. Bendsen, Jørgen: Regering vil skåne erhvervsliv i skattereform. Børsen 03.02.12

⁹) Jf. Lund, Henrik Herløv: Er Mette Frederiksen ved at indføre aktiveringspligt og revurdering hvert 5'te år af førtidspensionister. www.henrikherloevlund.dk/artikler/Aktiveringspligtfoertidspensionister.pdf

Men hermed vil de politiske resultatet fremover for S, R, SF – regeringen fremover naturligvis også bero på Løkkes forgodtbefindende. Og selvom Løkke og Venstre nok vil være enig i store dele af politikken, har de næppe den store kærlighed tilovers for en regering, som man grundlæggende mener stjal valgsejren på et falsk grundlag.

Venstre vil derfor lure på chancer til at lamme regeringen for at bringe den til fald. Med svigtende vælgeropbakning og opgivelse af alliancen med Enhedslisten kan man frygte, at S + SF er på vej til at save den gren, som de selv sidder på over og styrer mod et svidende nederlag ved det næste valg, hvornår det nu måtte komme

Denne udvikling er dybt bekymrende. Det bliver ikke bedre, hvis Løkke kommer tilbage og med et svækket S + SF får frit spil. Tværtimod kan selve velfærdsstaten så komme til at stå på spil.

Men det er selve den højredrejning hos S + SF, som man tilsyneladende i de to partier tror, kan redde regeringen, som på sigt truer den. Hvis en katastrofe på sigt skal undgås, må fagforeninger, bevægelser og græsrodder markere sig med et pres for, at S + SF i højere grad overfor De Radikale står fast på politikken fra valget.

Henrik Herløv Lund, uafhængig økonom - cand. scient. adm.
Ikke parti – og bevægelsesorganiseret medlem af centrum venstre

HENVISNING:

Undertegnede udgiver to vederlagsfrie, månedlige nyhedsbreve:

- KRITISKE ANALYSER om velfærd og økonomi
- KRITISKE DISKUSSIONER om regeringens politik

Vederlagsfrit abonnement på nyhedsbrevene kan tegnes ved at maile til herloevlund@mail.dk

Ovenstående fulde KRITISKE DISKUSSION kan downloades på www.henrikherloevlund.dk/Artikler/SogSFfortsathoejredrejning.pdf